RAJAVARTIOLAITOKSEN ESIKUNTA **LAUSUNTO** **HE 71/2026 vp**
Oikeudellinen osasto
Oikeudelliset palvelut -yksikkö
Rajavartioylitarkastaja Pertti Normia 07.09.2026

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi turvallisuustutkintalain ja kyberturvallisuuslain 17 §:n muuttamisesta

Rajavartiolaitoksen esikunta lausuu asiassa kunnioittaen seuraavaa:

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi turvallisuustutkintalakia ja kyberturvallisuuslakia. Esityksen mukaan Onnettomuustutkintakeskuksella olisi toimivalta tutkia erittäin vakavia kyberturvallisuuspoikkeamia. Lisäksi pantaisiin kansallisesti täytäntöön Euroopan unionin merionnettomuustutkintadirektiiviin tehdyt muutokset. Lainsäädäntöön tehtäisiin lisäksi eräitä muita muutoksia.

Rajavartiolaitoksen esikunta on osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun oikeusministeriön kanssa erityisesti merionnettomuustutkintadirektiivin johdosta tehtävien muutosten osalta. Tältä osin varsinkin lakiehdotuksen Onnettomuustutkintakeskuksen apua toisen valtion tutkintaviranomaiselle koskeva 41 §:ä on ollut tarkastelun kohteena. Pykälän ehdotetussa 3 momentissa säädettäisiin Euroopan unionin toisen jäsenvaltion merionnettomuuden turvallisuustutkintaa suorittavalle tutkijalle luovutettavista tiedoista. Säännöksen mukaan Liikenne- ja viestintäviraston, Rajavartiolaitoksen, alusliikennepalvelulaissa tarkoitetun alusliikennepalvelun tarjoajan ja luotsauslaissa tarkoitetun luotsausyhtiön olisi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä luovutettava merionnettomuuden turvallisuustutkintaa suorittavalle Euroopan unionin jäsenvaltion tutkijalle meriturvallisuustutkinnan kannalta välittömästi merionnettomuuden tapahtumasyihin liittyvät välttämättömät tiedot. Ehdotetun 3 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että säännös rajaisi luovutettavat tiedot nimenomaisesti välittömästi merionnettomuuden tapahtumasyihin liittyviin meriturvallisuustutkinnan kannalta välttämättömiin tietoihin, jolloin esimerkiksi säännöksessä mainittujen toimijoiden teknisiä ja taktisia menetelmiä koskevat tiedot eivät lukeudu tiedonsaantioikeuden piiriin. Tietoja luovuttava taho myös tapauskohtaisesti harkitsisi sitä, mitä voidaan pitää välittömästi merionnettomuuden tapahtumasyihin liittyvinä välttämättöminä tietoina.

Rajavartiolaitos on meripelastuslain 3 §:n mukaan johtava meripelastusviranomainen, joka vastaa meripelastustoimen järjestämisestä Suomen meripelastustoimen vastuualueella. Lisäksi Rajavartiolaitos valvoo vesiliikennelain 8 §:n nojalla vesiliikennettä Suomen merialueilla. Rajavartiolaitos suorittaa myös rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun

lain 4 §:n nojalla esitutkintaa merilain 20 luvussa ja vesiliikennelain 8 luvussa sekä vesiliikenteessä tapahtuneissa rikoslain 23 luvussa rangaistavaksi säädetyissä teoissa. Käytännössä edellä mainittu tiedonsaantioikeus käsittäisi nimenomaan Rajavartiolaitoksen näissä rooleissa hankkimaa ja saamaa tietoa. Rajavartiolaitoksen esikunta pitää ehdotettavaa sääntelyä tähän nähden asianmukaisena ja perusteltuna.

Oikeusministeriön järjestämällä hallituksen esitysluonnosta koskevalla lausuntokierroksella Rajavartiolaitoksen esikunnalla ei ole ollut enää esitykseen erityistä lausuttavaa. Näin ollen Rajavartiolaitoksen esikunta kannattaa esityksen hyväksymistä.